

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 23 febr. 1910, kl. 12 m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 3 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående nämndemäns tjänstgöring vid syner och besiktningar å boställen.

Uti en inom Andra kammaren väckt motion, n:o 71, har herr *C. A. Danielsson* hemställt, att Riksdagen hos Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte utfärda föreskrift därom, att syneförrättare vid kallande af nämnd till biträde vid syner och besiktningar å boställen skall iakttaga, att till bostället närmast boende nämndemän tillkallas. Denna sin framställning har herr *Danielsson* motiverat på följande sätt.

»I fråga om huru husesyn skall hållas å boställen stadgas *dels* uti 27 kapitlet 1 § byggningsbalken, att kronofogde eller länsman skall, med tvenne af nämnden skåda, huru bonde å kronojord byggt och häfdat hafver, och *dels* uti 2 § af nådiga kungörelsen den 28 maj 1830 angående ekonomiska besiktningar å kyrkoherdeboställen, kapellans- och klockarebord samt prästestomhemman, att besiktningar, som i denna kungörelse föreskrivas, skola förrättas af kronofogden i orten eller den Konungens befallningshafvande i länet därtill förordnar, med tvenne nämndemäns biträde.

Praxis lär väl i allmänhet vid utseende af nämndemän att biträda vid syner och besiktningar vara den, att förrättningsmannen tillkallar närmast boende nämndemän, men syneförrättare finnas, som på grund däraf att bestämd föreskrift därom saknas, ehuru närmare nämndemän finnas att tillgå, begagna fjärmare boende nämndemän såsom biträden vid nästan alla syner inom distriktet.

Att genom ett sådant förfarande onödig kostnad för förrättningarna tillskyndas såväl staten och kommuner som boställshafvare och arrendatorer, ligger i öppen dag. Vid utfärdandet af nådiga kungörelsen den 17 juni 1908 angående nämndemäns tjänstgöring vid vägsyner med mera har förordnats, att till tjänstgöring vid syn å viss väg skall företrädesvis indelas närmast boende nämndeman. En sådan bestämmelse torde vara behöflig jämväl i fråga om kallande af nämndemän till syner å boställen.»

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 9 Saml. 2 Afd. 2 Band. 4 Hüft. (Nr 4.)

*Utskottets
yttrande.*

Såsom skäl för sin hemställan anför motionären, att onödiga kostnader tillskyndas såväl staten som enskilda därigenom att syneförrättare till biträde vid syner och besiktningar tillkalla från förrättningsstället aflägsat boende nämndemän.

Enligt hvad utskottet erfarit, ha olägenheter af det slag, som i motionen påpekas, stundom förekommit, men ehuru denna omständighet kan synas tala för ett bifall till motionen, har utskottet dock ej kunnat biträda densamma, emedan till nämndemän väljas förutom jordbrukare och byggmästare äfven handlande, handverkare, näringsidkare och andra. Vid de syner och besiktningar, som i motionen omnämnas, förekommer vanligen endast besiktning af till bostället hörande jordbruk och byggnader, värdesättning af därå befintliga brister samt bestämmande af huru bristerna skola afhjälpas. Det är därför af största vikt, att sådana personer tillkallas som äga nödiga förutsättningar för att riktigt kunna bedöma dessa förhållanden, enär ett oriktigt bedömande mången gång kan tillskynda parterna vida större olägenheter och kostnader, än ett erläggande af högre skjutsersättning till fjärrare boende nämndemän kan medföra.

Dessutom anser sig utskottet böra erinra om att enligt lagen om nyttjanderätt till fast ägendom den 14 juni 1907 2 kap. § 11 nämndemän numer icke äro själfskrifna såsom syneförrättare. I deras ställe kunna bland ledamöterna i ägodelningsrätten eller de för landtmäteriförrättningar utsedda gode män i det tingslag, där fastigheten ligger, minst två ojäfvige män utses. På grund af den större frihet i valet af syneförrättare, som härigenom blifvit beredd, torde det för framtiden bli lättare att få de af motionären framställda önskemålen uppfyllda, utan att därför syneförrättarens kompetens för sin uppgift behöfver ifrågasättas.

Ehuru utskottet anser de af motionären angifna missförhållandena böra uppmärksammas, har det likväl funnit dem vara af sådan beskaffenhet, att de bäst ordnas utan att någon förändring af nu gällande förordningar behöfver ske.

På grund häraf får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 februari 1910.

På utskottets vägnar:

ERIK PALMSTIERNÄ.